

Ekárt Andor

Mint a szép tisztán csörgedező hegyi patak, olyan volt az Ekárt Andor 64 éves földi pályafutása, amely f. é. március 31-én véget ért. A „Székelykő“ tövéből indult el s a vadregényes „Firtos“ alatt végződött be. Utjában a föld szennye s az élet alantas iszapja egy pillanatig sem zavarta meg. A lelki magaslatok tiszta levegőjében csörgedezett. Az az ártatlan és jó lélek volt meglett férfi korában, aki volt, mint kis gyermek. A modern ember bonyolult és kitanulhatatlan lelki világától távol állott. Jelleme kristálytiszta és átlátszó volt. Beszéde és cselekedetei nem arra szolgáltak, hogy eltakarják a szív érzéseit, hanem ami szívében volt, az volt ajkain s az nyilvánult meg cselekedeteiben. A mai tülekedő kor versenyében részt nem vett; rang, kitüntetés és előléptetés után nem szaladott, hanem megelégedett lelkiismerete jutalmazó érzésével. Igénytelenségénél csak szerénysége volt nagyobb. Ezen bölcs életfilozófiája bizonyos kedves humorral párosult. Olyan humorral, amely nem sért és nem bánt senkit, hanem derűt és vidámságot áraszt maga körül.

Ezeket a kiváló emberi tulajdonságokat vitte magával lelkész pályájára. Ennek lehet tulajdonítani, hogy a csehétfalvi egyházközségben megkezdett papi működését ugyanott 38 éven keresztül folytatta anélkül, hogy onnan bárhova is elpályázott volna, vagy ellenséget szerzett volna magának. Neki csak barátai és tisztelői voltak, pedig nem félt az igazságot kimondani s megvalósítani. Hű és igaz pásztora volt a reábizott nyájnak, amely még sokáig fogja emlegetni nemes jóságát és igazlelkűségét. Kedves jó barátunk pihenj csöndesen abban a drága honi földben! Mi szeretettel őrizzük emlékedet!

V. A.

IRODALOM.

Dr. Gál Kelemen: *Brassai Sámuel*. Brassai redivivus. Habár lassú léptekkel, de mégis tart a Brassaival foglalkozás. Mostanában mintha fölfrissült volna a neve és munkássága iránti érdeklődés. A budapesti egyetemi ifjúság erdélyi csoportja: az unitáriusok, egyesületüket a Brassai nevével díszítették föl. A mult évben Brassai-serleget szereztek és azt felavatták. Szegeden a halhatatlanok közé helyezték a szobrát. A közelebbi napokban került asztalomra egy tekintélyes füzet Dr. Gál Kelemtől Brassairól (181 oldal). Dr. Gál nagy kitarással és tisztelő szeretettel foglalkozik Brassaival 10 fejezetben. Egy tanulmánya már megjelent Brassai filozófiájáról. Egészen természetes, hisz kötelező is, hogy első helyen unitárius szakférfiak tartsák ébren az érdeklődést. Kővári László, Kozma Ferenc indultak el ezen az úton, következett Pálfi Márton s most Dr. Gál. Minthogy Brassaiért, mint tanítványok csoportja, első helyen vagyunk felelősek, Dr. Gál könyvének feltünőbb életrajzi tévedéseit megemlítem.

Első, Brassai száz éve. Kővári a hálás tanítvány tiszteletével az ország figyelme központjába helyezte Brassait a száz év legendájával. A közokt. miniszter megnyerte a királyt s a sajtó tovább zengte a megérdemelt dicsőítést, de a historikus keresi a lényegbeli igazságot s ez az, hogy Brassai 1800 juniusában született. Tehát épp 98 éves volt. 1797. év már csak azért sem állhat meg, mert ha némely életrajzírók szerint december 31 vagy január 1-re esett születése, egyetlen testvére még csak féléves volt s ha a helyes dátumhoz, junius közepéhez ragaszkodunk, akkor is a testvér még csak egy éves volt. (A részletek el vannak mondva Dr. Brassai S. életében).

Gált a Kővári fantáziája más helyen is tévedésbe ejtette. Csak a főbket! Szamosfalván Brassai nem állott csatát, mert ott nem